

VZOREC 6

I. DEL

1. Zakaj se celice delijo tudi potem, ko organizem ne raste več? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Zaradi razmnoževanja.
- B Zaradi tvorbe novih organov.
- C Zaradi obnavljanja organizma.
- D Zato, ker telo raste.

3

2. Kateri izmed naštetih organizmov se v ustreznih razmerah najhitreje razmnožujejo? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Zajci.
- B Bakterije.
- C Podgane.
- D Muhe.

3

3. Obkroži črko pred pravilnim nadaljevanjem povedi.

Venčni listi cvetov so tako barviti in dišeči zato, da:

- A nam polepšajo sprehode v naravo,
- B z njimi privabljajo oprasovalce,
- C so bolj zanimivi za sesalce,
- D z njimi ščitijo pestič in prašnike.

3

4. Na gojišču školjk je prišlo do opustošenja. Katere živali so lahko to povzročile? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Morski polži.
- B Sipe.
- C Meduze.
- D Morske zvezde.

3

5. Obkroži črko pred pravilnim nadaljevanjem povedi.

Sipo uvrščamo med:

- A sesalce,
- B ožigalkarje,
- C členonožce,
- D mehkužce.

3

6. Opiši značilnosti telesa žuželk tako, da na posamezno črto v levem stolpcu vpišeš ustrezno črko iz desnega stolpca.

1 ____ število nog	A trije pari nog
2 ____ zgradba telesa	B mnogo nog
3 ____ ogrodje telesa	C en par kril
4 ____ dihala	D glavoprsje in zadek
	E škrge
	F glava, oprsje in zadek
	G zračnice ali drobne cevke
	H hitinjača
	I apnenec

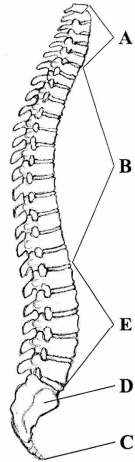
12

7. Kakšen je pomen ušesnega masla? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Greje zunanji sluhovod.
- B Masti bobnič.
- C Ušesno maslo nima posebnega pomena.
- D Varuje zunanji sluhovod pred tujki.

3

8. V stolpcu so naštetih deli hrbtenice. Na črto pred posameznim delom vpiši črko, ki označuje ta del na sliki.

- 1 ____ ledvena vretenca
 2 ____ križnica
 3 ____ prsna vretenca
 4 ____ vratna vretenca

12

9. Kateri del možganov omogoča logično mišljenje? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Čelni del velikih možganov.
 B Mali možgani.
 C Podaljšana hrbtenjača.
 D Celotni možgani.

3

10. Od kod človeški plod dobiva hrano in kisik? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Neposredno iz materinega želodca.
 B Iz plodovnice.
 C Plod ne potrebuje hrane in kisika.
 D Iz materine krvi po popkovnici.

3

II. DEL

II A

Naše telo ima organski sistem, ki poskrbi, da se iz telesa izločajo nerabne in škodljive snovi.

- a) Martina je bila oblečena v hlače z nizkim pasom in kratko majico. Sedela je na hladnem pločniku, medtem ko je čakala na avtobus. Za kateri organski sistem je to najbolj škodljivo?

3

- b) Naštej tri organe, ki sodijo k organskemu sistemu, omenjenemu v podnalogi a.

A _____

B _____

C _____

3

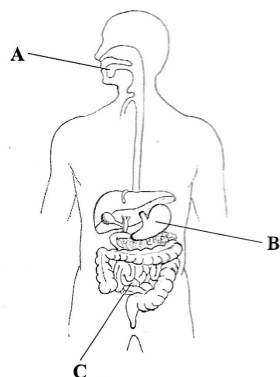
- c) Če so ledvice poškodovane ali kako drugače obolele, nastopijo motnje v čiščenju krvi. Bolnikovo življenje je ogroženo. Bolnika lahko reši ustrezen aparat za čiščenje krvi. Kako se imenuje aparat, s katerim filtrirajo bolnikovo kri?

3

11 B

Živa bitja potrebujejo hrano, da lahko živijo.

a) Slika prikazuje zgradbo prebavil.

Poimenuj tri dele prebavil, ki so na sliki označeni s črkami.

A _____

B _____

C _____

3

b) Razloži, zakaj hrana potuje od žrela proti zadnjični odprtini, četudi smo sklonjeni navzdol.

3

c) V katerem delu prebavil se kemično razgrajena hrana vsrka v kri in sokovi, katerih prebavnih žlez se po njihovih izvodilih izločajo v dvanajstnik?

Hrana se vsrka v kri v _____.

Prebavni žlezi, katerih prebavni sokovi se izločajo po njihovih izvodilih v

dvanajstnik, sta _____.

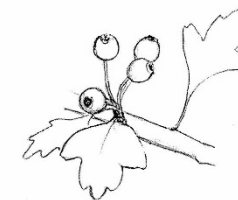
3

12 A

a) Na slikah so grmi, ki najpogosteje rastejo v svetlih gozdovih. Na črto pod posamezni grm napiši njegovo ime.

3

b) Kateri izmed grmov ima lepe bele cvetove?

Kateri izmed grmov ima strupene liste?

Katerega izmed grmov uvrščamo v skupino golosemenk?

3

c) Kakšen pomen imajo grmi za prebivalce gozda?

3

12 B

Mnogočlenarji so obsežna in pestra skupina živalskega kraljestva. Delimo jih v dve skupini.

- a) Na slikah sta živali, ki sodita med mnogočlenarje. Na črto pod posamezno žival napiši, za katero žival gre.

V katero skupino mnogočlenarjev spadata ti živali?

3

- b) V kakšnem okolju ju najdemo?

Žival na levi sliki najdemo v _____, žival na desni sliki pa v _____.

3

- c) Ena skupina mnogočlenarjev je še posebno pomembna za nastajanje rodovitne prsti. Iz prsti prilezejo ob močnejših padavinah.

Kako se imenuje ta skupina?

Naštej dve dejavnosti, s katerima te živali izboljšajo prst, v kateri živijo.

3

13 A

Pri različnih sesalcih so veterinarji ugotovili čas brejosti samice. Rezultate ugotovitev so vpisali v preglednico.

Sesalec	afriški slon	dihur	jež	koza	lev	žirafa	delfin
Čas brejosti v dnevih	640	42	35–40	151	108	395–425	276

- a) Veterinarji so parili dihurje na začetku marca. V katerem mesecu lahko pričakujejo mladiče?

3

- b) Naštej tri značilnosti sesalcev.

A _____

B _____

C _____

3

- c) Naštej dve morski živali, ki ju prištevamo med sesalce.

3

13 B

Število prebivalcev se v različnih delih sveta zelo spreminja. V preglednici so podatki za število prebivalcev leta 2000 in ocena števila prebivalcev v letu 2025 na štirih geografskih območjih.

Območje	Število preb. leta 2000 v milijonih	Ocena števila preb. leta 2025 v milijonih	Predvideni prirastek prebivalstva v milijonih
Afrika	560	1495	
Azija	2819	4758	
Amerika	666	1035	
Evropa	770	863	93

- a) Izračunaj predvideni prirastek prebivalstva za Azijo, Afriko in Ameriko ter podatke vneseš v preglednico.

3	
---	--

- b) Na katerih dveh geografskih območjih bo prirastek prebivalstva največji, na katerem območju pa bo najmanjši?

Največji: _____

Najmanjši: _____

3	
---	--

- c) Z večanjem števila prebivalstva se povečuje poraba pitne vode, ki jo na nekaterih območjih že primankuje, zato bo v prihodnosti potrebno z njo varčevati. Naštej tri načine varčevanja z vodo, ki jih lahko izvajaš doma.

A _____

B _____

C _____

3	
---	--

14. Biološki poskus

Pri pouku biologije si v okviru praktičnega dela ugotavljal, ali je vdihan zrak enak izdihanemu.

- a) Ali bi sveči goreli dalj ali manj časa, če bi pri poskusu uporabili večje kozarce? Pojasni svoj odgovor.

3	
---	--

- b) Ali bi sveča v kozarcu z izdihanim zrakom gorela dalj ali manj časa, če bi učenec izdihani zrak ponovno vdihnil in izdihnil? Pojasni svoj odgovor.

2	
---	--

SKUPNO ŠTEVILO TOČK:

107	
-----	--

Vzorec 6

I. DEL

1. C 3 točke
2. B 3 točke
3. B 3 točke
4. D 3 točke
5. D 3 točke
6. 1A, 2F, 3H, 4G 12 točk
(vsaka pravilna povezava 3 točke)
7. D 3 točke
8. 1E, 2D, 3B, 4A 12 točk
(vsaka pravilna povezava 3 točke)
9. A 3 točke
10. D 3 točke

II. DEL

11 A

- a) Za izločala 3 točke
b) A ledvice 1 točka
B sečevod 1 točka
C sečni mehur 1 točka
(sečnica)
c) Dializni aparat (dializator) 3 točke

11 B

- a) A ustna votlina 1 točka
B želodec 1 točka
C tanko črevo 1 točka
b) Zaradi peristaltike. Mišice se krčijo in sproščajo od žrela proti zadnjični odprtini. 3 točke
c) tankem črevesju 1 točka
jetra in trebušna slinavka 2 točki

12 A

- a) brin 1 točka
bršljan 1 točka
glog 1 točka
b) Glog. 1 točka
Bršljan. 1 točka
Brin. 1 točka
c) Ponujajo jim hrano in zavetje. 3 točke

12 B

- a) deževnik 1 točka
pijavka 1 točka
Med kolobarnike. 1 točka
b) prsti (tleh, kompostu), vodi (mlakah) 3 točke
c) Deževniki. 1 točka
Rahljanje, zračenje (gnojenje prsti z iztrebki ...) 2 točki

13 A

- a) Aprila. 3 točke
b) A Imajo štiri okončine. 1 točka
B Pokriti so z dlako. 1 točka
C Imajo stalno telesno temperaturo. 1 točka
(Dihajo s pljuči ...)
c) Delfin, kit. 3 točke
(mrož, tjulenj, kit glavač, orka ...)

13 B

- a) Afrika: 935 1 točka
Azija: 1939 1 točka
Amerika: 369 1 točka
b) Največji: v Afriki in Aziji 2 točki
Najmanjši: v Evropi 1 točka
c) A Namesto kopanja v kadi se lahko tuširamo. 1 točka
B Za izplakovanje stranišč lahko uporabljamo že uporabljeno vodo. 1 točka
C Za zalivanje vrtov lahko uporabljamo deževnico. 1 točka

14.

- a) Dalj časa, ker je v obeh kozarcih tako več zraka in s tem več kisika. 3 točke
b) Gorela bi manj časa, ker je v takem kozarcu manj kisika. 2 točki